

2014/005

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Christelijke Hogeschool Windesheim
 College van Bestuur
 t.a.v. de heer prof. dr. A.W.C.A. Cornelissen
 Campus 2-6
 Postbus 10090
 8000 GB ZWOLLE

**Hoger Onderwijs en
 Studiefinanciering**
 IPC 2250

Rijnstraat 50
 Den Haag
 Postbus 16375
 2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
 642682

Uw brief van
 15 april 2014

Uw referentie
 2014-0710

Bijlagen
 1

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister/staatssecretaris van OCW, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO, Postbus 606, 2700 ML in Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.bezwaarschriftenocw.nl

Datum **28 AUG. 2014**
 Betreft uw macrodoelmatigheidsaanvraag hbo-bachelor leraar vo tweedegraads Chinese Taal & Cultuur

Geachte heer Cornelissen,

Met een brief van 15 april 2014, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (CDHO) ontvangen op 16 april 2014, hebt u mij uw voornemen voorgelegd om de hbo-bacheloropleiding Leraar vo tweedegraads in Chinese Taal & Cultuur als bekostigde opleiding te verzorgen te Zwolle.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 19 mei 2014, met kenmerk 2014/005, positief geadviseerd over uw aanvraag. Het advies treft u bijgaand aan.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts is de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 14 oktober 2012 leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Besluit

Ik heb besloten om, in afwijking van het advies van de CDHO, *niet* in te stemmen met uw voornemen om de hbo-bacheloropleiding Leraar vo tweedegraads in Chinese Taal & Cultuur als bekostigde opleiding te verzorgen te Zwolle.

Motivering

Anders dan de CDHO ben ik tot het oordeel gekomen dat u onvoldoende hebt aangetoond dat er een arbeidsmarktbehoefte is aan deze opleiding. Uitgaande van 9 vwo-scholen die de Pilot van het ministerie hebben afgerond komt de verwachting dat er uiteindelijk 42 vwo-scholen onderwijs in de Chinese taal en cultuur (hierna Chinees) als examenvak zullen verzorgen mij voor als een redelijke inschatting. Niet elke vwo-school zal evenwel in de onderbouw starten met Chinees. Vwo-scholen kunnen kiezen voor de lange variant of de korte variant of voor beide. Met de lange variant wordt gestart in de onderbouw en met de korte variant in de bovenbouw. Uit de gegevens van de scholen die meededen met de Pilot blijkt dat scholen met de lange variant (6) niet allemaal in leerjaar 1 met het onderwijs zijn begonnen en dat het aantal uren per week in de bovenbouw systematisch hoger lag dan in de onderbouw. Sinds 2005 is op enkele

tientallen vwo-scholen onderwijs in Chinees gegeven, waaronder (enkele van) de vwo-scholen die hebben deelgenomen aan de Pilot. Dit leidt mij tot de conclusie dat een groot deel van de genoemde 42 vwo-scholen al beschikken over docenten Chinees. Per school zullen er maximaal 6 parallelklassen Chinees zijn. En de afgestudeerden van de tweedegraads lerarenopleiding kunnen geen lessen in de bovenbouw verzorgen. Per school zal er derhalve voor die afgestudeerden geen full time baan beschikbaar zijn.

Dit leidt mij tot de conclusie dat ik er niet van overtuigd ben dat er naast de lerarenopleiding Chinees van de Universiteit Leiden, waarvan jaarlijks zo'n 5 of 6 studenten afstuderen en die ook in de onderbouw les kunnen geven, behoefte is aan de door u voorgestelde lerarenopleiding.

Een afschrift van deze brief is gezonden aan de CDHO, de NVAO, de Vereniging Hogescholen, de IvHO en aan de Dienst Uitvoering Onderwijs (Groningen).

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,



drs. R. Minnée

Onze referentie

642682

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister/staatssecretaris van OCW, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO, Postbus 606, 2700 ML in Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.bezwaarschriftenocw.nl

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
mw. dr. M. Bussemaker
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Geachte mevrouw Bussemaker,

Advies

Op 16 april 2014 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van de Christelijke Hogeschool Windesheim om de hbo bachelor Leraar VO 2e gr. in Chinese Taal & Cultuur als bekostigde opleiding te verzorgen te Zwolle. De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling van de aanvraag benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen.

datum

19 mei 2014

onderwerp

nieuwe opleiding

Christelijke Hogeschool

Windesheim

Hbo bachelor

Leraar VO 2e gr. in Chinese Taal

& Cultuur

te Zwolle

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om positief te besluiten op het verzoek van de Christelijke Hogeschool Windesheim om de hbo bacheloropleiding Leraar VO van de 2e graad in Chinese Taal & Cultuur als bekostigde voltijd-opleiding in Zwolle te verzorgen.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 14 oktober 2012, verder te noemen de Beleidsregel, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u aan in de bijlage bij dit advies.

ons kenmerk

2014/005

bijlagen

beoordelingskader

Omschrijving van de aanvraag

Deze voltijdopleiding heeft tot doel studenten op te leiden tot het beroep van leraar van de tweede graad in het voortgezet onderwijs. De afgestudeerden zullen les gaan geven in de onderbouw van het VO en in het MBO. De studenten van de opleiding bestaan uit Chinese Nederlanders met een voldoende vooropleiding en afgestudeerden van China-gerelateerde opleidingen. De aanvrager is voornemens de opleiding tevens via blended learning aan te bieden om zo het bereik van de opleiding te vergroten.

Aanvrager betoogt dat de opleiding aansluit op de zwaartepunten als vastgelegd in de prestatieafspraken met de Minister. Aanvrager doet een beroep op criterium a, b en c in artikel 6 van de Beleidsregel.

Motivering

Naar de mening van de commissie sluit de opleiding aan op de zwaartepunten zoals vastgelegd in de prestatieafspraken met de Minister. De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan de criteria a, b en c in artikel 6 van de Beleidsregel.

pagina 2 van 5 *Beoordeling art. 13 Beleidsregel*

De commissie is van mening dat het voornemen voor deze tweedegraads Lerarenopleiding aansluit bij het met de Minister overeengekomen zwaartepunt 'Educatie'. Het voornemen voldoet aan artikel 13 van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium a art. 6 Beleidsregel

Uit de analyse van het landelijk vergelijkbare opleidingsaanbod blijkt dat er nog geen hbo (bachelor)opleiding tot docent Chinese Taal&Cultuur voor het Voortgezet Onderwijs van de 2^e graad bestaat. Deze opleiding vult daarmee een leemte in het opleidingsaanbod. De bestaande cursussen en minoren in het hbo en wo zijn niet pedagogisch-didactisch van aard, maar gericht op (elementaire) taalvaardigheid of zaken doen met China. Het is van belang om in de onderbouw al te beginnen met de Chinese taal in verband met de complexiteit ervan. Niet alle VO-scholen zijn bereid om voor de onderbouw een relatief dure eerstegraads docent aan te trekken. Daarnaast is gebleken dat een deel van de bestaande docenten Chinese Taal & Cultuur niet bevoegd is, waardoor een inhaalslag nodig is om te voldoen aan de afspraken die gemaakt zijn in het Nationaal Onderwijsakkoord 2017 ('Elke docent is bevoegd in 2017'). De route om een eerstegraads bevoegdheid te behalen is lang en bovendien kunnen native speakers niet altijd aan de hoge vooropleidingseisen voldoen.

Alles overwegende is de commissie van mening dat uitbreiding van het landelijke opleidingsaanbod met de nieuwe opleiding nodig is. Het voornemen kan niet gerealiseerd worden binnen het bestaande landelijke opleidingsaanbod.

Beoordeling criterium b art. 6 Beleidsregel

De aanvrager is van mening dat het voornemen tegemoet komt aan zowel een arbeidsmarktbehoefte als een maatschappelijke behoefte.

Ter onderbouwing van de maatschappelijke behoefte voert aanvrager aan dat de Minister van OCW heeft besloten Chinees vanaf 2015 in het VWO als eindexamen keuzevak toe te staan. Dit besluit is voorafgegaan aan het besluit van de Minister in 2010 om een pilot 'Chinees op school' in te stellen bij 43 scholen. Dit vanwege het economisch belang van Nederland bij goede handelsrelaties met China. Het nationaal expertisecentrum leerplanontwikkeling (SLO) adviseerde de Minister in haar eindadvies n.a.v. deze pilot eveneens om het vak Chinees te introduceren in de onderbouw van het VO.

Het maatschappelijk belang komt eveneens tot uitdrukking in de handelscontacten met China, die veelal door MBO'ers werkzaam in het MKB worden onderhouden. De aanvrager verwacht een toenemende interesse voor het vak in het MBO.

Voor de onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte draagt aanvrager een aantal argumenten aan. In de eerste plaats werd in het Congres *China en Chinees in het voortgezet onderwijs* in Leiden in 2014 bekend dat naast de 35 scholen die op dat moment al Chinees aanboden op korte termijn nog 40 scholen serieus van plan zijn om met het vak aan de slag te gaan. Diverse kranten hebben dit nieuws naar buiten gebracht.

pagina 3 van 5 In de tweede plaats heeft aanvrager 43 scholen (inclusief 10 International Business Colleges) getraceerd die Chinees aanbieden en niet deel hebben genomen aan het pilotproject. 17% van de scholen die het vak nu doceren verwachten binnen nu en vijf jaren behoefte te hebben aan een tweedegraads docent Chinese taal en Cultuur. Naar verwachting zal dit een toenemende vraag naar deze docenten met zich meebrengen.

In de derde plaats heeft aanvrager zelf onderzoek verricht onder haar 46 partnerscholen. 13% van deze scholen biedt het vak reeds aan en 7% van deze scholen (ca. 3) heeft serieuze plannen Chinese taal en Cultuur aan te gaan bieden (N.B. 50% van de scholen heeft niet gereageerd op de enquête). Deze gegevens uit de enquête zijn geëxtrapolleerd naar de totale populatie VO-instellingen (645 VO-scholen in Nederland). Dat leidt tot de voorzichtige schatting dat ca. 42 Nederlandse VO-scholen serieuze plannen zouden hebben om de opleiding aan te bieden. Dit aantal komt overeen met de verwachting die op het voornoemde Congres begin 2014 is uitgesproken. Het feit dat de aantallen niet heel erg hoog zijn valt voor een deel te verklaren uit het feit dat de opleiding nieuw is en nog een plaats in de markt moet verweven. Gelet op het feit dat de opleiding tevens tegemoetkomt aan een maatschappelijke behoefte is de commissie van mening dat het voornemen voldoet aan criterium b van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium c art. 6 Beleidsregel

Aangezien de aanvraag voldoet aan het profiel van de instelling wordt aangenomen dat het voornemen voldoet aan artikel 6 onder c, tenzij al ruimschoots voldoende vergelijkbare opleidingen worden aangeboden om in de behoefte te voorzien.

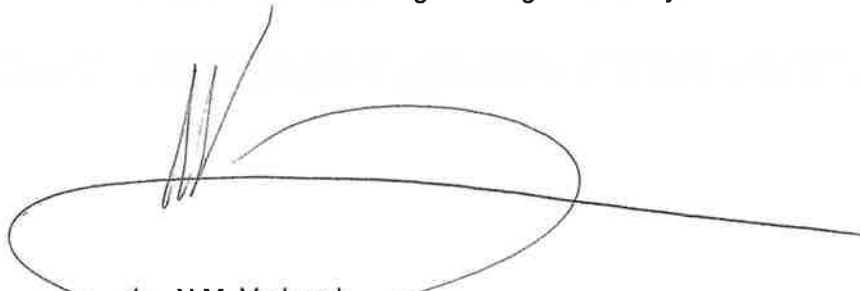
Er zijn evenmin zienswijzen ontvangen naar aanleiding van het voornemen. De commissie heeft geconstateerd dat er geen vergelijkbaar onderwijsaanbod bestaat. De enige eerstegraads lerarenopleiding Chinese Taal & Cultuur wordt aangeboden door de Universiteit Leiden. De actuele instroom van de Leidse opleiding is (jaarlijks ca. 5 tot 6 studenten) onvoldoende om tevens in de landelijke arbeidsmarktbehoefte aan tweedegraads leraren, zoals uitgewerkt bij de beoordeling van criterium b, te voorzien. De commissie is van mening dat er ruimte is voor deze opleiding. Een deel van het afnemend veld heeft bovendien kenbaar gemaakt (vanuit financiële overwegingen) de voorkeur te geven aan tweedegraads docenten voor de onderbouw.

De aanvrager verwacht een instroom van ca. 20 studenten per jaar. Dit aantal is hoger dan de op dit moment verwachte arbeidsmarktbehoefte. De commissie adviseert dit aantal in de eerste jaren te matigen en langzaam uit te bouwen op basis van de reële opnamecapaciteit van de arbeidsmarkt.

Gelet op het feit dat er nog geen andere aanbieders zijn is de commissie van mening dat er ruimte is voor deze opleiding. De aanvrager heeft afspraken gemaakt met de Universiteit Leiden om studenten drempelloos door te kunnen laten stromen naar de eerstegraads lerarenopleiding die door de Universiteit Leiden wordt aangeboden. Alles overwegende is de commissie van mening dat de aanvraag voldoet aan criterium c van de Beleidsregel.

pagina 4 van 5 Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om positief te besluiten op het voorliggende verzoek.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs



drs. N.M. Verbraak
voorzitter

Aan de hand van de in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 14 oktober 2012 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 6 van deze Beleidsregel alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan criteria a, b en c in artikel 6 van de Beleidsregel. Indien de opleiding niet past in het profiel van de instelling moet de opleiding bovendien voldoen aan de aanvullende criteria in artikel 13 lid 1 sub a en b.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat uitbreiding van het landelijk aanbod met de nieuwe opleiding noodzakelijk is en dat de vernieuwing niet kan worden gerealiseerd binnen het landelijk bestaande opleidingsaanbod.

Volgens criterium b heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium c dient het instellingsbestuur aan te tonen dat er in het landelijk onderwijsaanbod ruimte is voor de opleiding.

Indien de voorgenomen opleiding niet past in het profiel van de instelling¹ dient het instellingsbestuur aan te tonen dat is voldaan aan de criteria in artikel 13 lid 1 sub a en b. Volgens de criteria a en b dient de instelling aan te tonen dat werkgevers op landelijk of brancheniveau behoefte hebben aan deze opleiding en dat er geen andere instelling met een meer passend profiel in staat is deze opleiding te verzorgen.

¹ In de beschikkingen tot toekenning van de prestatiebekostiging heeft de Minister geen uitspraken gedaan over de doelmatigheid van eventueel in het voorstel aangekondigde nieuwe opleidingen of vestigingsplaatsen.